

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 17 april 2020
Ons kenmerk 16/5.4/2020000890
Behandeld door mevrouw R. Ossel (0592) 36 55 98
Onderwerp: Gevolgen coronacrisis
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Wij hebben u toegezegd regelmatig te informeren over de provinciale aanpak COVID-19. Langs deze weg informeren wij u bij deze over de laatste stand van zaken.

Het kabinet meldde 15 april 2020 dat wij deze week in een tussenweek zitten, want er wordt door het kabinet nagedacht *of* en *hoe* wij na 28 april 2020 verder gaan. Een ding hebben zij hierbij duidelijk aangegeven; na 28 april 2020 zullen wij niet ineens weer als vanouds ons leven kunnen oppakken. Er zal maatwerk nodig zijn om aan de 1,5 meter-samenleving te voldoen. Het kabinet neemt hierover op 21 april 2020 een besluit. Wij zien ondertussen dat ook in Drenthe keihard gewerkt wordt om deze pandemie te bestrijden en kwetsbare mensen te beschermen. Zorgprofessionals leveren ongekende prestaties. En wij zien ook dat de Veiligheidsregio Drenthe met man en macht dag en nacht paraat staat om uitvoering te geven aan het Rijksbeleid. Ook in onze eigen organisatie wordt een forse bijdrage geleverd. In deze brief informeren wij u over een aantal acties vanuit de provinciale organisatie.

Openbaar Vervoer

In de brief bij de Jaarrekening 2019 en de Ontwerpbegroting 2021 van het OV-Bureau Groningen Drenthe, die op 14 april 2020 naar uw Staten is gestuurd, zijn wij kort ingegaan op de mogelijke gevolgen van de coronacrisis in het openbaar vervoer (ov). De sterke daling (> 90%) van het aantal reizigers leidt op korte termijn tot liquiditeitsproblemen. Het Dagelijks Bestuur heeft het OV-bureau Groningen Drenthe gevraagd de geschatte financiële impact van de coronacrisis op het OV-bureau en vervoerder Qbuzz voor de maanden april, mei en mogelijk ook juni weer te geven. Landelijk is afgesproken dat het ov rijdt en blijft rijden, zodat mensen met vitale beroepen op hun werk kunnen komen. OV-bedrijven kunnen al gebruik maken van het eerder door het kabinet gepresenteerde pakket aan maatregelen. De komende weken wordt er verder

gesproken over wat er mogelijk aanvullend nodig is. OV-bedrijven, Rijk en medeoverheden trekken daarbij samen op om waar nodig tot werkbare oplossingen te komen. Eind april moet daar meer duidelijkheid over zijn.

Er rijden tot 1 juni 2020 geen buurtbussen in Drenthe. Deze veelal 8-persoons busjes worden gereden door vrijwilligers. Vaak zijn dit 65-plussers die al extra risico lopen. Omdat het reizigersaanbod ook bij deze vorm van vervoer drastisch is gedaald en het in de kleine busjes vrijwel onmogelijk is om 1,5 meter afstand te bewaren, wordt het advies van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) gevolgd. Voor abonneementhouders geldt dat de geldigheid van het abonneement verschuift met de periode dat er niet gereden is.

Cultuur

In de cultuursector zijn de gevolgen van social distancing uiteraard sterk voelbaar. Dit levert direct veel inkomstenderving op, maar ook onzekerheid over de toekomst. Wij zijn goed in contact met het veld en denken na over het cultuurbeleid in de komende periode. Daarbij sluiten wij uiteraard aan bij landelijk beleid, waar wij ook goed op zijn aangehaakt. Zo vertegenwoordigde gedeputeerde Bijl de provincie Drenthe afgelopen week in een conference call met minister Van Engelshoven van Cultuur waarin een toelichting is gegeven over de € 300 miljoen die het kabinet extra beschikbaar stelt voor cultuur. Afgelopen week heeft de stuurgroep Koloniën van Weldadigheid bericht ontvangen uit China dat de 44e zitting van het UNESCO-Werelderfgoedcomité tot een nog te bepalen latere datum is uitgesteld. Dit betekent dat er begin juli 2020 nog geen besluit zal zijn over het nominatiedossier van de Koloniën van Weldadigheid.

Arbeidsmarkt

Van verschillende kanten (brancheorganisaties Bouw en Infra, partners Techniek-coalitie Noord-Nederland) ontvangen wij brieven, waarin zorgen worden geuit over de gevolgen van de huidige crisis voor de arbeidsmarkt. In de beantwoording van deze brieven, die wij afstemmen met partners zoals mede-overheden en de Arbeidsmarkt-tafel Noord, erkennen wij de zorgen, onderstrepen wij het belang van samenwerken en geven wij aan dat wij soepel zullen omgaan met knellende regelgeving waarbij wij via maatwerk zoeken naar passende oplossingen.

Vrijtijdseconomie

De toeristisch-recreatieve sector ondervindt ook veel problemen van de coronacrisis. Marketing Drenthe heeft een tweede onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van het coronavirus voor de vrijetijdssector. In vergelijking met het eerste onderzoek is de impactscore fors gestegen van 59 naar 80 op een schaal van 1-100. Driekwart van de dagrecreatieve bedrijven is gesloten. Zes op de tien ondernemers ontvingen in de afgelopen weken geen enkele bezoeker, eenzelfde deel verwacht ook in april 2020 geen bezoeker te ontvangen. Zes op de tien ondernemers vrezen voor een faillissement. De lijst met SBI-codes gekoppeld aan de landelijke 'Beleidsregel tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren' is inmiddels uitgebreid waardoor ook deels de Vrijtijdssector in aanmerking komt voor een bijdrage van € 4.000,- uit het Rijksnoodpakket banen en economie.

Door HISWA RECRON is een voucherregeling ingericht. Met deze regeling die door een verblijfsaccommodatie kan worden toegepast wordt een gast een voucher aangeboden waarmee zij hun boeking van tijdens de coronacrisis later alsnog kunnen omzetten in een verblijf. De ondernemer hoeft daarmee het reeds ontvangen voorschot niet terug te betalen. Wens van de sector en HISWA/RECRON is dat er daarnaast een garantiefonds komt waarmee vakantiegangers bij faillissement een schadeloosstelling ontvangen. Over het vullen van dit fonds is nog geen overeenstemming.

Wij zijn namens het Interprovinciaal Overleg (IPO) vertegenwoordigd in de stuurgroep van het Nationaal Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) (gedeputeerde Brink). Het NBTC werkt samen met partners aan de aanpak voor een landelijk marketingoffensief voor een duurzaam herstel van de bezoekerseconomie. Binnen het Offensief Duurzaam Herstel Bestemming NL wordt ingezet op maximale samenhang en versterking tussen landelijke, provinciale en lokale initiatieven. Daarnaast is gedeputeerde Brink bestuurlijk trekker namens de gedeputeerden vrijetijdseconomie voor de IPO Bestuurlijke Advies Commissie VTE in oprichting.

Extra inzet Ik Ben Drents Ondernemer (IBDO)

Om ondernemers een extra steun in de rug te bieden, breiden we ons ondernemersloket 'Ik Ben Drents Ondernemer' uit met onderstaand maatregelenpakket.

- **Maatregel 1.** De **crisistafel** is er voor ondernemers die vechten voor hun voortbestaan en vaak onmiddellijke liquiditeits- en omzet problemen moeten oplossen.
- **Maatregel 2.** De inzet van het **IBDO-online platform** (website, social media) wordt opgeschaald om te kunnen zorgen voor een goede en complete informatievoorziening aan ondernemers. De vragen van ondernemers zijn in korte tijd vervuld. Het platform wijst ondernemers de weg in landelijke, regionale en lokale hulpvoorzieningen. Tevens zullen er online evenementen plaatsvinden (webinars) om ondernemers te ondersteunen.
- **Maatregel 3. Uitbreiding van de loket- en adviesfunctie**, de adviseurs verlenen directe ondersteuning en hulp op maat aan bedrijven en functioneren hier als troubleshooter en crisisbegeleider. Voor bedrijven zijn er nog veel onduidelijkheden en dit vraagt om maatwerk per bedrijf. Het gaat om directe advisering en begeleiding voor alle doelgroepen en sectoren in Drenthe. De adviseurs staan voor hen klaar om vragen te beantwoorden, te sparren en om samen te kijken welke mogelijkheden er voor hun onderneming zijn. Bellen kan op werkdagen tot 21.00 uur via telefoonnummer (0592) 365 515 vanaf maandag 20 april 2020. Mailen kan ook info@ikbendrentsondernemer.nl.
Op de website www.ikbendrentsondernemer.nl vinden ondernemers actuele informatie over regelingen en hulplijnen.
- **Maatregel 4. Spoeddigitalisering** is nu noodzakelijk om ondernemers versneld vaardigheden bij te brengen en om te schakelen van offline naar online businessmodellen. Online en digitale vaardigheden zijn hierbij cruciaal. Ondernemers hebben in veel gevallen te kampen met meer dan 50% omzetverlies.

Het IBDO rapporteert wekelijks aan de provincie Drenthe, alle Drentse gemeenten en de Veiligheidsregio Drenthe over de laatste stand van zaken met betrekking tot het Drentse bedrijfsleven en de gewenste ondersteuning. Voor dit maatregelenpakket hebben wij € 135.000,- beschikbaar gesteld.

Tuinbouw

In Drenthe is 170 ha tuinbouw (zowel sierteelt als groenteteelt) onder glas (55 bedrijven) en 3.122 ha tuinbouw open grond. Dit vormt daarmee een belangrijk onderdeel van de tuinbouw in Drenthe. Wij hebben met enkele sierteelttuinders gesproken en de impact is hier ook enorm. Goed dat het kabinet ook geld uittrekt voor deze sector en wij zullen samen met de gemeente Emmen in contact blijven met de Drentse tuinders.

Regionale Energiestrategieën (RES)

Als gevolg van de coronacrisis is besloten de planning aan te passen.

- Het aanleveren van de bestuurlijk vastgestelde concept-RES wordt vertraagd tot 1 oktober 2020 (in plaats van 1 juni 2020). De PBL-analyse komt op 1 februari 2021 beschikbaar, samen met de analyse van het NP RES.
- De toezegging om de Kamer in het najaar te informeren over het RES-proces, waaronder de burgerparticipatie, blijft staan.
- De verdeelsystematiek - waar nodig - wordt gepland voor 1 februari 2021 en de oplevering van de RES 1.0 wordt vertraagd van 1 maart 2021 naar 1 juli 2021.

Wij hebben in het Presidium afgesproken dat wij de RES trachten in een fysiek overleg te behandelen.

Laptops en Ipads

Recentelijk hebben wij u ook geïnformeerd over onze voorbereidingen voor het inzamelen van laptops en tablets voor onder ander ziekenhuizen en verpleeghuizen. De provincie zou hierbij fungeren als centraal punt voor het verzamelen. Wij zien dat inmiddels de markt dit heeft opgepakt en dat onze extra inzet niet meer nodig is. In de gemeente Emmen wordt door de Media Markt gratis ipads verstrekt en zo zijn er meer voorbeelden te benoemen. Wij zijn blij te constateren dat in Drenthe er op deze manier ook goed voor elkaar wordt gezorgd.

Extra subsidie voor BOKD

Het college heeft vandaag ook besloten om € 17.000,-- extra subsidie ter beschikking te stellen voor Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD) Drenthe. Zij kunnen met deze extra middelen ondersteuning bieden aan onder andere dorpshuizen en bewonersinitiatieven die een beroep willen doen op een noodfonds, zoals het Oranjefonds of de Stimuleringsregeling E-Health Thuis (SET) van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Continuïteit dienstverlening

In de vorige brief hebben wij u laten weten dat het werk van de provincie zoveel doorgaat. De meeste medewerkers hebben hun weg gevonden of zijn op weg balans te vinden. Echter, sommige medewerkers ervaren moeilijkheden of hebben zorgen over een naaste. Ook hier is aandacht voor. Deze mensen bieden wij extra ondersteuning. Daarnaast hebben wij ook een manier gevonden om eventuele sollicitatieprocedures door te laten gaan. Mocht het nodig zijn voor een bepaalde functie om, in deze tijd een medewerker te werven, dan hebben wij voor deze periode besloten om sollicitatiegesprekken online, via Microsoft Teams, te houden. Aan het einde van de onlineprocedure kan er worden gekozen voor een laatste face-to-face-gespreksronde in het provinciehuis, uiteraard binnen de richtlijnen van het RIVM. De mogelijke sollicitanten krijgen instructies over hoe dit werkt. Op deze manier kan het solliciteren bij de provincie Drenthe doorgaan.

Besluitvorming in PS

Twee van de dossiers die komende tijd voorliggen ter besluitvorming zijn de Investeringsagenda en de Economische Koers. Wij vinden het van belang dat wij hierover goed met u in gesprek kunnen. Dit doen wij, als het enigszins mogelijk is, het liefst in een fysieke vergadering zodat er goed debat kan plaatsvinden. Wij willen dan ook voorstellen de Investeringsagenda gelijktijdig te behandelen met de Voorjaarsnota op 1 juli 2020. De Economische Koers willen wij over het zomerreces heen tillen. Wij zien dat de coronacrisis grote impact heeft op economische ontwikkeling, na de zomer zijn wij beter in staat om die gevolgen te duiden en vertalen.

Tot slot

Het nieuwe normaal, de '1,5 meter samenleving', vraagt van ons en van inwoners, bedrijven, instellingen en organisaties creativiteit. Gezamenlijk moeten we nadenken hoe wij hier vorm en inhoud aan gaan geven. Ook voor onze eigen organisatie wordt verkend hoe wij hier invulling aan moeten geven.

Vorenstaande voorbeelden laten zien op welke manier wij betrokken zijn bij de aanpak COVID-19. De voorbeelden raken een aantal beleidsthema's, maar dit wil niet zeggen dat wij op de onbenoemde provinciale thema's geen inzet plegen. Wij gaan ervan uit dat wij u op deze manier voor nu voldoende te hebben geïnformeerd. Wij kijken uit naar onze eerste digitale Commissievergadering met u op 6 mei 2020.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

wa.coll.

